

**Консультація на тему:
«Способи та умови розвитку сюжетної гри
дошкільників»**

Вітчизняні і зарубіжні психологи вважали, що ніхто не розвине творчі здібності дитини краще, ніж вона сама. Тому, перш за все, дитині потрібно створити умови для спонтанної творчої гри.

Можна виділити основні завдання, які стоять перед вихователем при керівництві сюжетно-рольовими іграми:

- 1) розвиток гри, як діяльності;
- 2) використання гри з метою виховання дитячого колективу і окремих дітей.

Розвиток гри, як окремої діяльності означає розширення тематики дитячих ігор, поглиблення їх змісту. У грі діти повинні набувати позитивний соціальний досвід, ось чому необхідно, щоб в ній знаходили відображення любов дорослих до праці, дружба, взаємодопомога.

Гра також може бути джерелом формування і негативного досвіду, коли одні і ті ж діти виступають як організатори, беруть собі головні ролі, пригнічуючи самостійність і ініціативу інших.

Важливим для розвитку сюжетно-рольової гри є педагогічно доцільний підбір іграшок та ігрових матеріалів. Підбір іграшок повинен здійснюватися відповідно до основної тематики дитячих

ігор в даній віковій групі, з урахуванням найближчої перспективи їх розвитку.

Організовуючи зберігання іграшок, вихователь повинен враховувати *розвиток ігрової діяльності*. У молодших групах найбільш доцільно зберігати іграшки так, щоб вони знаходилися в полі зору дитини - в ігрових центрах: так як іграшка стимулює ігровий задум малюка, відповідно вона повинна бути *видна і доступна*.

У середніх і старших групах такої необхідності немає, так як діти в підборі іграшок йдуть від задуму гри. Але діти обов'язково повинні знати, які іграшки є в групі, місця їх зберігання і підтримувати відповідний порядок.

Для правильного керівництва іграми вихователю необхідно вивчати інтереси дітей, їх улюблені ігри, повноту і виховну цінність існуючих у групі ігор. Спостерігаючи за іграми, вихователь оцінює ступінь розвитку самостійності і

самоорганізації дітей у грі, їх вміння домовитися, створити ігрову обстановку, справедливо вирішити виникаючі конфлікти.

Розглянемо основні моменти методики застосування сюжетно-рольової гри

1. Вибір гри.

Вибір гри, яку педагог включає в колективну діяльність дітей, визначається конкретним виховним завданням. Кожна гра виконує специфічні функції, тому педагог повинен чітко представляти її реальні можливості.

Елементи творчої гри та ігрова форма діяльності можуть бути короткочасними або тривалими.

Короткочасно функціонуюча гра виконує лише роль стимулу в подоланні дитиною певних труднощів. Виховні функції в такій грі в деякій мірі обмежені; нерідко після емоційного підйому настає спад загального настрою. Це відбувається в тих випадках, коли у дітей не виникло потреби виконувати серйозну діяльність. Гра при цьому виконує лише роль емоційного стимулу.

2. Педагогічна розробка плану гри.

Початковий етап педагогічного конструювання тривалої гри-намітки її сюжету, визначення ігрових ролей і наповнення їх конкретним змістом. Найбільша складність розробки тривалої гри полягає в тому, щоб захопити дітей грою в запропонованому варіанті. Молодші діти слабо уявляють, як можна грати в

космонавтів не на космодромі, а в групі, в моряків – не на річці, а в кімнаті. Тому при розробці тривалої гри вихователю необхідно прагнути до максимального насичення її ігровим змістом, здатним захопити дитину. Також важливо визначити передбачувані ролі і засоби ігрової організації, які б сприяли виконанню намічених виховних завдань.

3.Ознайомлення дітей з планом гри і спільне його доопрацювання.

План гри, який розробляє вихователю, може пропонуватися дітям старшої і підготовчої групи. Вихователю повинен прагнути так вести бесіду, щоб якомога більше залучати дітей до обговорення плану гри, до розробки змісту рольових дій.

4.Створення уявної ситуації.

Дошкільнята завжди починають сюжетно-рольові ігри з наділення оточуючих предметів переносними значеннями: стільці – поїзд, чашечки – межа, кола – корабель і т.п. Створення уявної ситуації – найважливіша основа початку творчої сюжетно – рольової гри.

Чим молодші діти, тим у них менше потреба наблизити ігрові предмети до реальних. Діти більш старшого віку потребують оснащення гри предметами, більш близькими за їх значенням до реальних, життєвим.

5. Розподіл ролей.

При розподілі ролей в тривалій сюжетно-рольовій грі, вихователь керується тими ж загально-педагогічними положеннями, що і в розгорнутій творчій грі: він прагне задовольняти ігрові потреби дітей, тобто кожному дає бажану роль, пропонує черговість розігрування ролей різного ступеня активності, шукає можливості для затвердження положення дитини в колективі через ігрову роль.

6.Початок гри.

Для того, щоб змогла розвернутися тривала гра, пов'язана з виконанням повсякденних обов'язків дошкільнят, важливо подбати про створення цікавої ігрової ситуації. Щоб викликати у дітей позитивне сприйняття тривалої гри, вихователю необхідно подбати про такий початок ігрової дії, в якому б відразу виникла

уявна ситуація. Наприклад, підготувати групу до розігрування ігрового епізоду.

7.Збереження ігрової ситуації.

у розгорнутій сюжетно-рольовій грі ігровий сюжет природно і невимушено

розвивають самі грають діти. У тривалій грі, організованій педагогом, можливості вільної творчості обмежені рамками тих повсякденних обов'язків, які постійно виконує дошкільник.

Умови збереження у дітей інтересу до гри:

- дорослий організатор гри зобов'язаний задавати тон у поведженні з граючими дітьми, вживаючи умовну ігрову термінологію (у воєнізованих іграх – чіткість і лаконізм команд, вимога відповіді: «є, товаришу командир!", рапорт про виконане доручення).
- Щоб зберегти уявну ситуацію і дати поживу для нових ігрових переживань, педагог повинен намагатися обігравати будь-яку справу дитячого колективу.
- Всі заходи педагогічного впливу на дітей-вимоги, заохочення, покарання – педагог повинен здійснювати в ігровому ключі, не руйнуючи уявної ситуації.
- В ході тривалої сюжетно-рольової гри доцільно включати розгорнуті творчі ігри або гри на місцевості з ідентичними сюжетами. Це дозволяє внести в тривалу гру атмосферу вільного ігрового творчості і зміцнити уявну ситуацію гри.
- В процесі тривалої сюжетно-рольової гри вихователь може організувати колективне змагання між невеликими групами грає колективу. Умови змагання і підведення підсумків розробляються в ігровому Ключі. Дотримання перерахованих умов дозволить педагогу зберегти емоційно привабливу для дітей ігрову ситуацію на тривалий час.

8. Завершення гри.

Гра завжди розрахована педагогом на певний проміжок часу, протягом якого діти вправляються у виконанні виховуються форм поведінки. Якщо гра проходить цікаво, захоплюючи дітей хвилюючими переживаннями, завершення гри, як правило, викликає у них велике засмучення.

Необхідно подбати про таке закінчення гри, яке викликало б у дітей гострий емоційний стан і бажання зберегти в житті колективу все краще, що принесла з собою гра.

Отже, плануючи роботу по керівництву сюжетно-рольовими іграми дітей, педагогу необхідно передбачати збагачення змісту гри, розширення ігрового досвіду дітей. Велику увагу педагог повинен приділяти розвитку творчих здібностей дітей, формуванню позитивних взаємин.

Для підвищення виховної ефективності сюжетно-рольових ігор необхідна відносна тривалість їх проведення на ідентичні сюжети. В такому випадку гри виконують функції вправ у вирішенні конкретних виховних завдань, надаючи на дітей комплексний

виховний

вплив.

